

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการบำบัดในค่ายบำบัดยาเสพติด พระยาพิชัยเลิศศึก จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Reserch) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติด ในรูปค่ายบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดที่มีต่อหลักสูตรการอบรม เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของภูมิหลังกับความคิดเห็นของผู้เข้าบำบัดยาเสพติด ในรูปค่ายบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและเพื่อติดตามพฤติกรรมการกลับมาเสพติดของผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดหลังจากเข้าค่ายบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด ในรูปค่ายบำบัดพระยาพิชัยเลิศศึก รุ่นที่ 2-7 จำนวน 450 คน จาก 3 อำเภอ ได้แก่อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ พิชัยและลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 240 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบบสอบถามมีรายละเอียดแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

แบบสอบถาม (ภาคผนวกง)

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นการสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวนทั้งหมด 33 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย รุ่นของการเข้ารับการบำบัด สถานภาพของการเข้ามารับการบำบัดบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด คือ ระบบบังคับ สมัครใจ และต้องโทษ อายุ ภูมิฐานะ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ต่อเดือน โรคประจำตัว ลักษณะนิสัยส่วนตัว และอายุที่เสพยาเสพติดครั้งแรก จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านครอบครัว ประกอบด้วย จำนวนสมาชิก สัมพันธภาพของบิดามารดา สัมพันธภาพกับบิดา สัมพันธภาพกับมารดา สัมพันธภาพในครอบครัว รายได้ของครอบครัว และการใช้สารเสพติดของสมาชิก จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านสังคม ประกอบด้วย ภูมิฐานะที่อาศัยอยู่ ภูมิฐานะของกลุ่มเพื่อน การใช้สารเสพติดของกลุ่มเพื่อน การใช้ยาเสพติดของชุมชน/หมู่บ้าน การผลิต/จำหน่ายยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน และการให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารการใช้ยาเสพติดในชุมชน จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อมูลการใช้สารเสพติด ประกอบด้วย ชนิดของสารเสพติดที่ใช้ครั้งแรก ปริมาณยาบ้าหรือแอมเฟตามีนที่เสพต่อวัน ระยะเวลาที่เคยใช้สารเสพติด การเลิกใช้สารเสพติดก่อนเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด วิธีใด ความรู้สึกหลังจากการใช้สารเสพติด ภาวะสุขภาพ จิตใจ อารมณ์ เมื่อเสพยาเสพติด ความรู้สึกและท่าทีของคนในครอบครัว ของเพื่อนเมื่อรู้ว่าเสพยาเสพติด ความรู้สึก สิ่งที่เคยก่อนใช้สารเสพติด จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดต่อหลักสูตรการอบรมและข้อเสนอแนะ ซึ่งประกอบด้วย วิธีการดำเนินการในการเข้ารับบำบัดยาเสพติด หลักสูตรในการบำบัดยาเสพติด ระยะเวลาการบำบัดยาเสพติด การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เข้ารับการรักษาบำบัดยาเสพติด ครูฝึกวิทยากรของค่ายบำบัดยาเสพติด สถานที่ที่ใช้ในการบำบัดยาเสพติด โดยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 อันดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 30 ข้อ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดจุดมุ่งหมายและวางแผนทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและทดลองใช้ (Try - Out) กับกลุ่มผู้เข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอำเภอท่าปลา จำนวน 30 คน
5. คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรคำนวณเชื่อมั่น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science)

6. นำแบบสอบถามปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเพื่อเตรียมการเก็บข้อมูล

การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) โดยสัมภาษณ์ครอบคลุมถึงการติดตามพฤติกรรมผู้ที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดหลังจากการบำบัดยาเสพติด (ภาคผนวก จ) ความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับวิธีดำเนินการก่อนการเข้ารับการบำบัดยาเสพติด หลักสูตรในการบำบัดยาเสพติด ระยะเวลาในการบำบัดยาเสพติด การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติด ครูฝึก วิทยากรของค่ายบำบัดยาเสพติด และสถานที่ใช้บำบัดยาเสพติด แนวคิดที่เสนอแนะเพื่อปรับปรุงหลักสูตรของการอบรม โดยสัมภาษณ์อำเภอละ 2 คน รวมเป็น 6 คน

การติดตามพฤติกรรมการกลับมาเสพยาเสพติดซ้ำของผู้เข้ารับการบำบัด โดยการตรวจแอมเฟตามีนตกค้างในปีสภาวะ ผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติด จำนวน 240 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเพื่อให้ข้อคำถาม ในแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้ตรงตามที่ต้องการ

2. นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขแล้วไปทดสอบกับกลุ่มผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอำเภอท่าปลา จำนวน 30 คนได้รับคืนมาจำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามที่แจกไป

3. วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม 30 ฉบับ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

2. ติดต่อประสานงานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในองค์กร ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองอุดรดิตถ์ พิชัย และลับแล สถานีอนามัยที่ผู้เข้ารับการบำบัด

ยาเสพติดมารายงานตัว ผู้บังคับการกองร้อย อส.จ.อุตรดิตถ์ที่ 2 ครูฝึก เพื่อติดต่อผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพกลุ่มตัวอย่างที่สมัครใจร่วมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

- 3.ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยนัดหมาย กลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ ๆ ละ 1 วัน แจกแบบสอบถามให้ตอบและรับคืน
5. บันทึกข้อมูลและจัดให้เป็นระบบเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการบำบัดในค่ายบำบัดยาเสพติด พระยาพิชัยเลิศศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นประเด็น เพื่อใช้อธิบายขยายความผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ต่อไปนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

วิธีการให้คะแนนแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผู้ศึกษาได้กำหนดให้คะแนนตามระดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีคะแนนตั้งแต่ 1 – 4 คะแนน ดังนี้

	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	3 คะแนน
เห็นด้วย	3 คะแนน	2 คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4 คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

ผู้ศึกษาได้กำหนดการแปลระดับความคิดเห็นของผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติด จากคะแนนเฉลี่ย เป็น 4 ระดับ ดังนี้

1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วย
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย
3.50 – 4.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดกับภูมิลำเนาของผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติด ได้แก่ สถานภาพการเข้ารับบำบัด สัมพันธภาพกับบิดา สัมพันธภาพกับมารดา ภูมิลำเนา การใช้สารเสพติดของกลุ่มเพื่อน โดยใช้ สถิติ Independent – t test ระดับการศึกษา อาชีพ ใช้ สถิติ one way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญ .05